

خیّرى بۇزانى

تىرەك و دوو نىشان

كىن چىرۇك
2019

- ناڻي په رتوكى : تيرهک و دوو نيشان .
- رهگه زى په رتوكى : کن چيروک .
- نشيسيين : خيري بوزاني .
- دهرهينانا هونهري : حهسهنه عومهه ر .
- چاپا ئيىكى / 2019
- ژمارا سپاردنى :
- هه موو ماف بۇ نقيسکاري دياراستينه .

شونوارناسه کی
شیره کی که فن و رزی
فه دیت ، ده می
پاقزکری ، پولیسا ب
گونه ها هه لگرتنا
چه که کی بیی
ده ستوردان گرت.

پیکه نینوک ژ ترسین
کابوسا نه دنگست .

گوتی : ژ نها و ويغه
دی بمه لهيلان د ژيانا
تهدا ، لهوما ههتا نها
يى ل ئيکا ب بهخت د
گەريت !

گەنجەكى
سەربەردايى ب
ترومبىلى زارۆكەك
كوشت ، هەردوو
عەشىرهتا د زەحفىيا

ئاشتیوونى دا پىنج
بەرخ سەرژىكىن و
خوارن .

بۈوك لاستيكيں مودىل
ل دكا زىن جلكا
مەزنتريں گونه ھن.

ل رىزا ئىكى
سەرەتا يى قەلەم و
دەفتەرىن ھەۋالىن خۇ
ددزىن ، ل سالا ئىكى
ژ وەزىرىيىا خۇ بۈوه
ملىۋزىر.

مه بتنى رەخت و
تۇھنگىن بېرۇ ئىين
باپىرىن خۇ ئىين
میراتكىرىن .. بىيى كو
جارەكى مە بەرى وان
دابىه سىنگى دوژمنى

دەمى تە وىنى من ب
قەلەم رصاصى
چىكىرى ، ھنگى من
زانى دى رۆزەك ھېت

و ب ساناھى من ژ
ژيانا خۆ مەھينى .

پاوانى لەشى خۆ بۇ
وى تاپۇ كربوو ، لى
وى رۆزانە زىدەگاڭى
ل سەر زەقى و قەراج
و باخچىن خەلکى ژى
دكرن.

بەرى هەر ئە و هەبۇو
، ج هەقىال و هۆكۈر
نەبۈون ... نۆكە هەر

ئىكى رابوو ، وەكىلى
وېيە !

ئە و بىرھاتىن من
عە مباركىن ، تە
زىندانكىن .

كەسى ھاڙ كەسى
نېنە ، چ دكەى بکە ،
دەستىن تە بوٽە ،
بەس بە حسى دۆلار و
نەفتى نەكە .

ب حه زڙيڪرن و
عه شقكرن و بڙيمنكرن
ماچكرن و مڙتن و
هه لمراستنا جگاري

مر .

پلنگ ب سه ره ڦده کا
خه زالکا هه لبوو ، لئي
بنئي خريچکره ئيکي .

ڙ ڙير كوم و له چه کين
سپي دا ، هزرئين
رهش ده ردکه ڦن .

چ نه مابوو بگه هته
ئارمانجا خو ، هه که
هزر د لاوازی دان نه
کربا .

پینچ دیناریں به هایی
گوللائیں کوری وی
کوشتیں ، ژ به ریکا خو
دان .

دلؤپه کا نه فتی هه زار
روندک ژ چا فیں دایکا
باراندن .

دەنگىفەدانا قىپرىيما وى ،
كۆھىن گەلى پەقاندىن

▪

وى دزانى ئە و
ژىدەرلىن خەمىن وىيە ،
لى خۇ تىنەدگەهاند .

ل دلى خۇ سوواربۇو ،
تاکو زووتر بگەھتە
ژقانى يارا خۇ .

شغانى بەرازا ، دگۆت
ئارەق حەرامە.

هشیاربی ل گه ل دریز
نه کهی ، ده فی وی
یی په یغزکریه .

که یغا مشک و جردا ب
شارستانیه تی
نه هات .

زیدی روندکین ته یین
ب کل و میکیا جی
دفه سترایی من
ناخاپین .

رووھەکى گەشى
دەقلىكەن ، پەيغىن
ھنگىقىنى و دلەكى
رەش و رەق .

جەڙن هات و دزىن
زىندانى بەردان .

خانى ب نافمالى و
بىرھاتنىن خۇفە بۇ
فرۆتنىيە .

وی گولا خۆل سینگى
دا ، وی گوللا خۆل
سینگى دا .

خوشى ئەوه بىيى وھ
بژيم .

گۆشتفرۇشى پىلان
بىذى تختۇرى دلى
رادچاندۇن .

ل وھلاتى مە قەسر
دھىنە ئاقاكرن و ئاقىل
دھىنە ويرانكرن .

نه عهورى مه باري ،
نه زى سىبەر ل مەكر .

ژ وانوھرە چاۋىن وى ژ
بەر تۆزى يىن رۇندكان
دكەن ، وان نەزانى
ئەو يى بۇ ئاخا وەلاتى
دگرىت .

دەمى بېيار دايى كو
دەرە و دوورووپى
بەھىلت ، دىت كو
ھەفالىن وى ئەو ھىلا.

دچوونه نغىزا بارانى ..
بەلى شەمسى
دگەل خۆ نەبربۇون !! .

ھەموو رىك دچنە رۆما
' لى بىنى رىكەل
دچتە (بەھەشتى) !!

ژ وى پرسىن ئەۋى
فيابى ل ئۆفىسا
كارەبى بىتە
فەرمابىر :

- ته بېرى نەها ج
گۈنئە دگەل
كەسەكى يان بدۈزى
مەللەتى خۆ^٢
ئەنجامدايە؟

- نەخىر ، لى ئەفھ
جارا ئىكىيە دى
ھەولدەم ئەنجامىدەم.

گۇتى : ژته باشتىرم و
زەنگىيىترىم و مەردتىرم و
مېرخاستىرم و و و و ..

بەرسەدا : ما بۆچىيە
؟ مادەم چارەنۋىسى
مەزىكە .

ژىرا گۆتبۇو (ھەتا
دەھىم ، قىن گولى
ئاقدە ، خودانكە ،
پىدا بىكە قە..) دەمى
نەھاتى ، وى ئە و گول
ب خەما پىچا .

(ئىرۇ) گەنجاتىامە
ژېرىا مەبر ،

(دوھى) زاروکىنیامە
ژبىرا مەبر ،
(سبە) دى بابى مە
ژبىرا مە بەت .

دەمى ملىون بەرمىلەين
نەفتى دەركەفتىن،
ھنگى ملىون نەفرەت
زى ل مە بارى.

ھېكىن نەفتا گوندى
مە بۇ خەلكىنە و
زلقىن وى بۇ مەنە .

د سهيرانا ههزاراندا ،
باران باري.

دهمی پيشه روز
نه ديتى ، به ريخودا
پاشه روزى .

سهري ميري خو گيز
كر ، پاشى سهري خو
ميش كر .

دهمی بو جارا دوويى
عهينى شاشى كرى،
كه رېكەنلى .

مال وحالین خوه ب
ساله کا ساخله میں
فرؤتن .

به هشتا رو و قیبا قنک و
مریشکن ، به هشتا
کیفریشکا غار و
کیزه رن ، به هشتا کتکا
ماست و مشکن ، و
به هشتا هتد .

ل سه دهريي مالا خو
نقيسي ((نه قوته
نهريي فه كرييه))

- باب ، ماسي
- حه لاله ؟
- ئه رى كورى من .
- پاكى
- سه رزىدكەت ؟

ژ خەو هشياربىو ، لى
ھەموو دەمارىت وى
دنقسىتى بۇون .

دەمى ژگەندەلى
پرسىن ((تە ئەفە ژ
کور ئانى ؟)) بەرسقىدا
((خودى دامن)).

يەك پەيڭ كر ، بىست
و چار فىشەك
پىكەفتەن.

خەو من زىچىر دكەت و
خەون من
مەندەھۆش دكەن و
كاپووس من كەيس
دكەن.

دەمى وى مكياج دادنا
، ئىدى ژ خوشكا خو
نەدھاتە جوداكرن.

مېز و كورسيكه کا
کەفن و
پەرتوو كخانە کا تۆزىن ،
میراتى نېيسكارە كىنه

▪

پشتى رووفى خو بۇ
ھەلبزارلىغان كاندىد

کری ، مریشک ژ قنکی
ئاواره بیوون.

زاروکین سیوی
کار دکرن ول بەر
سیبەرا تربا بابى خو
بېھنا خو ۋەددان.

وی دلى خو ژىرا ۋە كر
وی live وی ،
بەلا ۋە كر.

كۆچكا سپى گەلەك
رووه رەشكىن .

کۆچکا سپى جلکىن
گەلهك دايىك و
خوشكا رەشكىن.

ئىقشارى سۆزىن
ھنگقىنى دانى ،
سېيدى دۆشاب دايى.

مامۇستايى گۇتى
دياره بابى تە تۈو
پەروەردەنە كرييە ، لى
قەكىرا : نە خىر. لە وما
ژ بۆلى دەرئىخت ،

بیی کوب زانت وی
بابی خو یی ههید
نه دیتییه .

چارلی چابلن هه موو
دکه نیاندن ، لی
نه دکاری خو بکه نیست
، ده می هه مووان
دگوت ئه و یی
به خته و هرہ ، هنگی ب
وان که نی .

ده رگه هی خانیی خو
یی که قن فه کر ،

بېرھاتىان ب بىشىرىن
و رۇندكەفە پىشوازى
لېكىر .

پىشتى بىست سالان ژ
دەرچۈونا خۆ ، د
پىغافازۇيا كارى خۇدا
نېمىسى (كابانى) .

كەفە گۇما مىشا دەنگى
حەقىقى چەمساند .

بالييفكا وى دەپى
شانۇريا ھەموو

خهوزین وی یین
ترازیدی بوو .

هه ردەم رووفى
چىرۇكىن ناڭ قىنكى
مرىشكا بۇت يىشكىن
خۇ دگۇتن ، دەمى ئەو
ژ چوونا ناڭ قىنكى بى
ھېقى بۇوين ، گۆته
وان ھېقىيەن خۇ نەپەن
، مادەم ئەم دۈيانا
خۇدا زىرا تىكۈشىن ،
پشتى مرنى ھەر دى
چىنە زىدا .

- بابو بُوچى حوت

هنسنده يى

قەلەوە ؟

- چونكى ئەوى

ھەيڤ و يۇنس

پىغەمبەر يىن

دزكى خۇدا

ھەلگرتىوون ..

- پا بُوچى

سغۇرەى

ستىرەك نەخوار ؟

هه موو که دا ژي څو
بو داويها څو ته رخانکر.

ل سه ر لیغا فنجانا
قه هوی گشت حورین
راموسانان ل بیری
هاتن .

د په زجه ریرا هاته
جیهانا به رفرهه ، ل
داوی ژی دده رگه هیرا
ده رکه فت .

ما سییا کەفتییە
د توریدا گۆته یا ژ
دەرڤە :

- وەرە من دەرىيخە

..

- تۇو وەرە من بېھ
جەم خۆ .

- بۇتە صەيھىکى
بىنەم كۈرى من ؟
- من نەۋىت صەى
يى حەرامە .
- كى وەسا گۆته
تە ؟

- مامۆستا بىي
عەرەبىي .

دەمى ئىقشارىيا جەزنا
سەرى سالى
چوويمە كولىلەكىن
سۇر يېن نىسانى ،
من ھنگى زانى
بەرھەمى جاندارىي
چەند يى ب بەھايە.

ل وى دەمى كو كورىن
خايىنان تەكپىرا خۇ
دكرن كا ئىشەف بىچنە

کیش مه لھایی، کوری
شەھیدی جام ل وان
قوتا، ترافیک کەسک
بوو ژی لى جام لى
فەنه کرن.

دناف زنجیرە فلیمی دا
((ریکلام .. هېیز و
شیازین زەلامان ،
بىنى دگەل حەپکا
شىن .. بەلى حەپکا
شىن)) زارۆك ژ بابى
خۇ پرسى کا حەبکا
شىن چىيە ؟ لى

فه گیرا : نزانم ، پاشی
گوته دهیکا وی خه وا
من یا دهیت کا بچین
بنقین.

ل ئه فگانستانی ب
رۇز بولىس ناهىلەن
كەچ و كور ل جەپپىن
گشتى پىاسا بکەن،
لى ب شەف پولىس
زىرە قانىيى ل ئاهەنگا
زەنگىن و بەرپىرس و
زەلامىن دىنى دىرىن

رېن کو ئاماده
سەمايا گەنجان دبن.

بەکۆی فەيسبۇكى
مەم ھەكەر كر و
ھەموو كورتەنامەرېن
ۋى و زىنى ژ ھەفرا
شاندىن ، نىشا
تاڭدىنى دان.

شقانى و صەى و
كەرى، يا ددلى
ئىكۈددۈدۈدا نەدزانى ،

لەوما هەر رۆز پەز يى
بىر بويى بۇو .

ھندەك رەوشىتىن مە
رەوشَا مە رەشىك ،
لەوما نەمە ج ژ
پاشە رۆزا خۆ چىكىر ،
نە ژى پىشە رۆزا مە يە
دىارە .

دىكىل بەتران بۇو ، و
كەسى سەرىي وى
زەفت نەدكىر ، و ل

جھئى کو بانگبدهت ،
خەبەر ددان .

نەدزانى ناڤى وان
خوارزىن دوان
مېنیۋىرىن وى ل سەر
جاددان ددانە
شۇوفىرىن ترومېيلان
بخوونت، نەزى
رۇزەكى تامكربو وان
خوارنان.

ئاقلۇك = قاقلۇك

1

مهڙىي وى كارنه دكر ،
هەكە كاركربا ڙى
خشيمياوى خويادكر .

2

مهڙىي وى بتنى ل
داويى دخه بشى .

3

مهڙىي مللەتكى
بیوو بەلا سەرئ وى .

4

سەری وان ب ئاقلى
تاجا زىپين نەخەملى

5

ئاقلى گەله کا ژ مە
يى دسەری بەرانى دا
، سەری وى ژى ھەر
يى د قۇچانى دا.

6

دەمى ھېقىنى مەزىي
مە نەمايى ، مە
ھېقىن ژ مالىن جىرانان
ئانى .

7

ھەر رۇز مەزىي خۆز
سەرى ھندا دكر ،
كۆلان كۆلان لى
دگەریا ، جارەكى ل
نڭ زكى ددىت،
جارنهزى بنزكى ب
سەر ھەلدبوو.

8

ئاقلى وان ژ تىشتكى
نەدىرى، دگۇتن
مەقس يە كوهە.

9

ھەموو خەلك ب
ئاقلى وي

دکه‌نى، دلى وى ژى
ب ئاقلى وى نه
دسوٽ.

دوھى ، دیكتاتور
ئىخستن.
ئېرۇ ، گەندەل
لېككەفتىن.
سبە ، رەشك و تارىيە.

دلستان
1

دلی وی مر و
جاره کادی
ساختن بته فه، لی دلی
وی نقست و دی
رابته فه.

2

دلی خو کره عه مبارا
خه ما، لی که سی گوه
نه دایی.

3

خه ما گوتی: بیان تزو
دی مه خویی، ئان ئەم
دی تە خوین.

4

دلی وی دهريا خه ما
بوو، و کهشتیا سه ما
دناڤدا دکر.

چاخى کو ئەم زارۇك
بۈويىن ، يىن ژمە
مەزنتىر پاره ھەبۈون ،
لى مە نەبۈون. مى
ئەم مەزن بۈويىن ، يىن
ژمە بچۈوكىتىر ژمە بىر
پاره ھەبۈون.

- دختۇر ئەز ژوو
ژىيردىكەم، كارى

بەری نیف
دەمژمیری ل بیرا
من ناهیت، هۆسا
زیانا من گەله کا
نەخوش بۇوى.

- ژ كەنگى وەرە
وەسال تە هاتىيە
؟

- ج ل من هاتىيە ؟
- ئەقا بەری نەما تە
دگۈت ...

- بۇچى ما من
بەحسى چى دىكىر
؟

د ململانۍ یا دنافېه را
من و ته و وۍ و وۍ و
وان دا .. ئه زه زوکۍ
ب سه رکه فت .

ل وهلاتي خو
نه ڙيا، کوچکره
وهلاته کي دي، هاته
گرتن و زفرا نده فه
وهلاتي وي ، گهلهک
پئي نه چوو ، هاته
کوشتن .

ئەمريكا

1

ھەتا کو ئەمريكا ژ
دايىك بۇويى ، ب
مليونان ژ خەلکى وى
يى رەسەن بىئاخ
بۇون .

2

ھەتا کو خەلکى نووى
يى ئەمريكا مەزن
بۇويى ، ب مليونان
پىست رەش كرنە
خولام.

ئەوان ۋىيان مللەتى
رۆزى ژ ناقبىهن ،لى
رۆزى ئەو قەلاندىن .

شۇانى ب وى كندىرا
ژ موويى بىزنى
قەهاندى ، رىرىيغان پى
خەنقاند .

مەزىي وى ب بىرۆكىن
چاك يى ئاقس بولو ،
لى ج جەمپىن پاڭز
نەدىتنلى دازىت .

دەمى زىاين چاھى
رۇزى بىگرن ، ب شەف
رۇز ھەلات .

دەمى زارۇكا چارده
سالى قەگەھاستىنە
مالا مىرى وى يى چل
سالى ، ئەوى سى
بۈوك لاستىك دناف
حەيىزى خۇدا بىر بۇون.

د پەروھستە بۈوزىن
سەر ھە فرازدا ، دوعا

بُو زه نگین و خورتا
ناهئنه کرن ، ژبه ر ئافا
وان سەرەھە فراز دېت

.

وی خۆل سەر کرە
شىير ، وی
گۆتى: هشياربى شىير
شىيرە ، ج ژنه ژ مىرە.

د فنجانا وی يا رەشدا
'، بەختى وی يى
سپى خويابوو .

ڙ نشکه کيڻه هه مهو
ره فتاريں وى هاتنه
گوهڙريں، هنگى وى
زانى کو هه مهو
ره فتاريں وى
پيڪه نينوک بوون .

نفیسکار د چهند ریزکاندا :

- خیری بۆزانی (خیری ئەلیاس عەلی) .
- ل 1970 گوندی بۆزا ، ناحیا ئەلقوش ، پارێزگەها نەینهوا ژدایکبۇویە .
- بەکالوریوس ب زمان و ئەدەبی کوردى - کولیئىرا
- ئاداب - زانکۆيا سەلاحەددىن وەرگرتىيە .
- کاربىن : مامۆستايىتى ، رۆژنامەنفیسييى ، رېكخراوېن جۇڭاڭى مەدەنى ، سىپاىسى و كارگىرى كرپىنە .

- ذ بة رهه مین وی یین ضاڭکری :
- 1 ئامادەكىن (12) پەرتوكىن پرۆگرامى ئېزدىياتى دا
كىيىھ ب پشکدارى . ل 1999 ل ھولىرى چاپبۇوېتىنە.
- 2 دەلەست / Helameve / ھەلبەست / ل سالا 2001 ل دەۋىكى ب زمانى كوردى چاپبۇوې.
- 3 خەونەكا ئەمرىكى / كۆمەكا چىرۇكىن عەزىز نەسین / وەرگىرەن / 2006 ل دەۋىكى چاپبۇوې.
- 4 مشك ئىكودوو دخۇن / كۆمەكا چىرۇكىن عەزىز نەسین / وەرگىرەن / 2007 ل ھولىرى چاپبۇوې.
- 5 دىئران / نفيسيئىننەن پىتىرانكى / 2011 ل دەۋىكى چاپبۇوې.
- 6 مىرجەعفەرى داسنى / لىكۆلىنەكا مىژۇوبى / 2011 ل ھولىرى چاپبۇوې.
- 7 بارزانى / شانۇگەرى / ئەحمد ئىسماعىل / وەرگىرەن / 2011 ل دەۋىكى چاپبۇوې.

- 8 زهفیاٹاسی / شانوگهاری / ئەممەد ئیسماعیل / وەرگىران / ل 2013 ھەولىرى چاپبۇویە .
- 9 عەزىز نەسین / گوتار و لىكۈلىننەن ئەدەبى / ل 2018 ل ھەولىرى چاپبۇویە .
- 10 پېتلا خىزى رەش / كن چىرۇك / 2018 ل ھەولىرى چاپبۇویە .
- 11 تىرەك و دوو نىشان/ كن چىرۇك/ 2019 ل ھەولىرى چاپبۇویە .

بۇ پەيوەندىكىرنى[□] Bo peywendi kirine

Khairi_bozani@yahoo.com

009647504676173